9e JAARGe. № 44.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℘ jaar ƒ 24.– ℘ halfjr ƒ 12.– ℘ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DONDERDAG 21 FEBRUARIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

Op Zaturdag den 2den Maart a. s.

zal ten overstaan van den stapelopziener, bij de houtstapelplaats alhier stuksgewijze publiek worden verkocht, eene hoeveelheid van **761** stuks, voor 's lands dienst afgekeurde **houtwerken**, beneden de 5¼ El lengte.

Soerabaya, Namens den Resident,
7 Februarij 1861. *De Secretaris,*
(243) **CH. TROMP.**

(*Voor het land.*) De Hoofd-Ingenieur chef der 4de waterstaats afdeeling, maakt bekend, dat op *Zaturdag den 23sten Februarij* 1861, des morgens ten 9 ure ten zijnen kantore te Soerabaija, in het openbaar zal worden

UITBESTEED:

„het daarstellen van **acht bamboezen steenkolen „loodsen** op het maritiem Etablissement te Soerabaija, volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelde kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd,
(290) (*w. g.*) **P. J. G. BEIJERINCK.**

(*Voor het land.*) De Luitenant-kolonel directeur van den Artillerie Constructie Winkel maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat, naar aanleiding van een daartoe bekomen last op den 15den Maart 1861 des ochtends om 9 ure, ten zijnen burele eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van eenige artillerie–goederen en algemeene behoeften voor de dienst van het jaar 1862, waarvan de voorwaarden ten burele voornoemd ter lezing liggen.

SOERABAYA, (284) *De Directeur voornoemd,*
den 16den Februarij 1861. **VREEDE.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 22sten Februarij 1861.
Bij den heer *D. D. van Boeckholtz*, in de Chineesche kamp van diverse goederen.

Op Zaturdag den 23sten Februarij 1861.
Bij den heer *Mentel* te Genteng (Simpang) van meubelaire goederen. (270)

Op Maandag den 25sten Februarij 1861.
Bij den heer *Heijman*, in de Chin. kamp, van diverse goederen van den heer *Hammelburg*.

Op Dingsdag den 26sten Februarij 1861.
Bij Mevrouw de weduwe *van der Eb*, nabij Ketabang van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 27sten Februarij 1861.
Bij den heer *S. M. Polak*, aan de Komidie-plein van diverse goederen.

Op Donderdag den 28sten Februarij 1861.
Bij den heer *Arnold*, in de stad van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 1sten Maart 1861.
Bij den heer *D. M. Martens*, in de stad van diverse goederen.

Op Zaturdag den 2den Maart 1861.
Bij 's Lands houtstapelplaats alhier van 761 stuks houtwerken. (303)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON C. F. E. SCHAEGEN, geliefde echtgenoote *van F. Rademaker.*
PASOEROEAN, *den 19 Februarij* 1861.
Eenige kennisgave. (310)

VENDUTIE WEGENS VERHUIZING.

Op Zaturdag 23 Februarij,
TEN HUIZE VAN DEN WELEDELEN HEER

J. F. MENTEL,

op Genteng (Simpang)

DOOR

A. H. DEELEMAN,

Alwaar zonder reserve zal worden verkocht eenen wel onderhouden Inboedel, bestaande in een massief MAHONIJHOUTEN AMEUBLEMENT, met BLAAUW PAARDENHAAR, een DITO van EBBENHOUT, met ROODE ZIJDE bekleed, MAHONIJHOUTEN RONDE, OVALE en CANAPÉ TAFELS met MARMEREN BLADEN, DITO CONSOLES met SPIEGELS, WASCHTAFEL met MARMEREN BLAD, MAHONIJHOUTEN BONHEUR DU JOUR, SECRETAIRE en WIPSTOELEN, een DITO ETENSTAFEL voor 24 personen. Een SERAPHINE en Eene zeer goede fransche PIANO. Twee groote KROONLAMPEN van 4 en 5 armen, MUUR- en MODERATEURLAMPEN, groote SPIEGELS, VIERKANTE en MEDAILLON SCHILDERIJEN, VERGULDE PENDULES, eene groote KLOK gaande 8 dagen, prachtige TAFELKLEEDEN, SERVIES, KRISTAL- en GLASWERK, verder Soerabaijasche MEUBELEN, een paar groote GLAZEN KASTEN, MATTEN, ZEILEN, CARPETTEN, Japansche MARTAVANEN, een zeer goede MYLORD en een SPAN PAARDEN.

Alles daags te voren te bezigtigen.
(277)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 5den Maart,
TEN HUIZE VAN DEN HEER

WILLEMSZ,

te Krambangan.

Van eenen netten en wel onderhouden inboedel, waaronder eene **Piano**, eenige **officiers goederen**, eenig **houtwerk**, **chineesche vloersteenen** eene **waterkar** met eenen **stier**, alsmede **schooltafels** en **banken**, **kaarten**, eenige **boeken**, enz. enz.
(293)

Op de VENDUTIE

van den Heer

WILLEMSZ,

zal mede verkocht worden
eene BENDIJ met een goed gedresseerd, zeer hardloopend BENDIJ PAARD. (294)

Op Zaturdag den 16den Maart e. k.

zal door tusschenkomst van het vendudepartement
TE

Sidho-Ardjo,

bij wege van executie, publiek verkocht worden voor het HUIS van den ondergeteekende in de kampong *Daijoe* aldaar,

Eenige losse GOEDEREN en PLANKEN,

benevens,

Twee ERVEN met de daaropstaande STEENEN en met PANNEN GEDEKTE HUIZEN, staande en gelegen in de dessa *Mangoenan*, distrikt Djengolo No. 4, in eigendom toebehoorende aan de Javaansche vrouw EMBOK DJOSETRO, geëxecuteerde, en executant de Javaan KETIP ANOM.

De Deurwaarder bij den landraad te Sidho-Ardjo.
(262) **G. W. C. DRESSLER.**

HOUT-VENDUTIE

te Soerabaija.

Op een nader te bepalen dag,
in den loop dezer maand.

Zullen op onze stapelplaats te *Ketabang* publiek worden verkocht.

p. m. 800 stuks djatie houtwerken,
(226) **B. J. VAN ECK & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Het vertrek van de stoomboot

PRINS VAN ORANJE,

naar

Samarang en **Batavia,**
is vastgesteld op
Zaturdag Morgen ten 8 ure.
Adres bij
(301) **MAJOR MATZEN & CO.**

HET STOOMSCHIP MACASSAR.

KAPT. KULLER.

Vertrekt naar **Banjarmassing** via **Bawean** op *Woensdag den 27 Februarij* namiddags ten twee ure.
Adres bij
(309) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP AMBON

KAPT. VOGEL.

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** op *Woensdag den 27sten Februarij.*
Adres bij
(300) **W. CORES DE VRIES.**

De ondergeteekende betuigt bij deze zijnen hartelijken dank aan den heer **N. J. DE VRIES**, gezagvoerder van het Nederl. schip ZEPHYR voor de goede behandeling, welke zijne zuster op de reis van Europa naar hier heeft mogen ondervinden.
(307) **H. J. STAVERMAN.**

WANTED IMMEDIATELY.

An ENGINEER for the Sugar Fabrick WONOLANGEN certificates of capacity and good character required.

In case of approval (if wished for) a notarial agreement will be drawn up for the space of two years, a liberal salary with a house rent free and the use of the family Doctor are included in this engagement.

For further particulars apply by letter or personally to
CHARLES ETTY.
(297) *Probolingo.*

Bij Acte voor mij Notaris op den 1sten Februarij 1861, onder Nummer 3 verleden, zijn in de Firma's E. MOORMANN & Co., te *Batavia*, P. KERVEL & CO., te *Soerabaija* en DAMNITZ & CO., te *Samarang*, waarvan Gererende Vennooten zijn de Heeren AUGUST VAN SCHERPENBERG, PIETER JAN ANTONIE KERVEL en JOHN ALEXANDER CAESAR DAMNITZ en Commenditair Vennoot de Heer GERHARD EDUARD MOORMANN, allen Kooplieden, wonende de eerste te *Driebergen*, de tweede te *Soerabaija*, de derde te *Samarang* en de laatste te *Baarn*, als **Gererende Mede-Vennooten** opgetreden de Heeren

JOHANN CONRAD SONDEREGGER
en
THEODOR IGNATZ HEIJMEIJER.

Kooplieden, wonende te *Batavia*, te rekenen van af **1 Januarij 1861**, en zulks voor eenen *onbepaalden tijd.*— De te drijven handel heeft tot hoofddoel de **Commissiehandel**, het teekenen van Borgtogten is uitgesloten.

A. M. MEERTENS.
Batavia, 2 *Februarij* 1861. (305)

DE HEER

JACOBUS JOHANNES HUBERTUS KERVEL

heeft onze

GENERALE PROCURATIE.

E. MOORMAN & CO., te *Batavia.*
P. KERVEL & CO., " *Soerabaya.*
C. DAMNITZ & CO., " *Samarang.*

1 *Februarij* 1861. (306)

In de gelegenheid tot plaatsing van **TWEE GEEMPLOIJEERDEN** op eene TABAKS ONDERNEMING, voorkomende in No. 26 van dit *Dagblad*, is voorzien. (296)

Een JONG MENSCH, Nederlander van geboorte, bekend met de inlandsche talen, sedert ruim vier jaren op een SUIKER- en TABAKS ETABLISSEMENT werkzaam, en van goede getuigschriften voorzien, wenscht om redenen van gezondheid gaarne eene zelfde plaatsing zoo mogelijk in Java's Oosthoek. Adres Letter **B** bij de uitgevers van dit blad.
(116)

PRAAUWEN-VEER

TE

SOERABAYA.

Op Woensdag den 27sten Februarij a. s.
Zal er tegen kwitantie worden beschikt over *f* 170.— Rec. per nieuw uitgegeven aandeel van *f* 500.— als bepaald in de algemeene vergadering van den 19den Januarij ll.

De Directie van het Praauwenveer,
B. J. VAN ECK & CO.
P. BROEKMAN Lzn.
(302) T. VAN LAER.

De ondergeteekende M. F. REMMERS, Gezagvoerder van het Ned. barkschip *Eduard Marie* brengt langs dezen weg ter kennis van alle HH. scheepsgezagvoerders, dat het **LOGEMENT** van den Heer J. G. v. D. EEDEN, te Probolingo hem en zijner familie bijzonder heeft voldaan en bij het hun derhalve gerust durft aanbevelen, zoo wat **LOGEMENT** als

SCHEEPSLEVERANCIE

betreft.
PROBOLINGO, M. F. REMMERS.
18 *Februarij* 1861. (298)

BIJ

F. H. HEYMAN.

Eene prachtige **Mahonijhouten Schrijftafel,**

BENEVENS:

Twee prachtige **Mahonijhouten Secretaires,** waarvan met bijzonder kunstslot. (286)

Op den 5den Maart a. s.

zullen door de ondergeteekenden bij

inschrijving worden verkocht:

186 PAKKEN JAVA TABAK.

Hoofdmerk O

OOGST 1860/61.

De monsters dezer partij liggen van af heden ter bezigtiging in het Locaal der Handelsvereeniging alhier, alwaar ook de Condities der verkoop ter inzage liggen.
(308) **ADAM & CO.**

VESTZAK-ALMANAKKEN

voor 1861 ad *f* 2,50.

bij

(74) **LE ROY & CO.**

VERKRIJGBAAR

bij

J. LLOYD & CO.

Het in den Handel en fabrieken zoo gunstig bekende

CHARCOAL IRON

van 6 voeten lengte bij 8 voet Breedte v/m. no. 15 t/m. no. 20.

Zeer geschikt voor dakgooten, tjingbakken, waterketels enz. (287)

PER MAIL ONTVANGEN.

KEIZER FRANS-JOSEPH I en *Europa* à *f* 1.—
VRIJHEIDS-PREKEN van PATER GAVAZZI,
(Kapellaan van *Garibaldi*.) .... " 2.—

bij

(263) **LE ROY & CO.**

De ondergeteekenden zijn bereid bestellingen aan te nemen op allerhande GEGOTEN IJZEREN VOORWERPEN en SIERADEN, als: **raamhekken, lantaarnarmen lantaarn-palen met lantaarns, kleeder- en parapluiestandaards, dakramen, gooten, pompen enz. enz.** alles afkomstig uit de ijzergieterij en **fabriek van stoom- en andere werktuigen** van:

DE WED. A. STERKMAN & Zn.

te s' HAGE.

De diverse teekeningen met opgave van prijzen zijn ten hunne kantore te bezigtigen.

(80) SCHIMMELPENNINCK & CO.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Hoest, aambeerstigheid, keelziekte en rhumatiek

zijn niet maar alleen eigenaardig aan koude klimaten. In de warme landen waar de poriën der huid bijna altijd open zijn, en het gestel verslapt is, is de minste verandering in het weder geschikt om eene plotselijke en gevaarlijke koude te veroorzaken. Deze koude wordt of verkeerd behandeld, of wel geheel verwaarloosd; eene ziekte breekt uit, welke door eene zeer geringe en behoorlijk aangewende voorzorg op eenmaal beteugeld kon geworden zijn, maar die nu alle geneeskundige ervarenheid trotseert, en den patient naar het graf sleept. Indien de lijder zoodra als mogelijk zijne toevlugt neemt tot deze PILLEN, en de keel, borst, en ledematen of andere ligchaamsdeelen onder pijn smartende, met de ZALF inwrijft, dan kan hij er zeker van zijn dat eene spoedige en volkomene genezing volgt.

Ad. *f* 1,— *f* 3,— en *f* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(280) **LE ROY & CO.**

AVEC LA PERMISSION DE Mr. LE RESIDENT.

CIRQUE OLYMPIQUE DE PARIS.

Sous la Direction de M. H. OLIVIER.

Monsieur Olivier adresse ses remerciements au public pour le bon accueil qui à été fait à lui et à toute sa troupe dans la ville de Soerabaya. Il fait savoir qu'avant son départ pour Passoeroean il donnera

VENDREDI 22 FEVRIER,

une seule et dernière représentation avec

TRAVAIL ET PANTOMIME VARIÉE ET NOUVEAUX. (304)

Programme.

PREMIÈRE PARTIE.

No. 1. Grande ascension de la Boule........................ Mr. J. SAVAGE.
No. 2. Le Sauvage Indien........................ Mr. H. ADAM.
No. 3. Travail sur un seul cheval........................ PICOT.
No. 4. Mr. et Mme. Denys........................ Mr. Mme. H. GODFREY, Hr. ADAM et J. SAVAGE.
No. 5. Travail sur un cheval sans selle, sauts des objets etc. etc........................ Mr. H. OLIVIER.

ENTRE ACTE 10 MINUTES.

SECONDE PARTIE.

No. 6. La Corde Tendue........................ Mme. SAVAGE.
No. 7. Travail de Mr. Godfrey — Sauts des objets et sauts perilleux sur un seul cheval.
No. 8. La Polka........................ Mmes Mines SAVAGE, ADAM.
No. 9. La Poste Royale — Grand exercice sur cinq chevaux .... Mr. H. OLIVIER.

ENTRE ACTE 10 MINUTES.

No. 10. Three lovers deceived — nouvelle pantomime amusante par les Messieurs et dames de la troupe.

PRIX DES PLACES.

Premières........................ *f* 4.—
Secondes........................ " 2.—
Troisièmes........................ " 0.50

On pourra retenir des places d'avance au bureau le jour de la représentation depuis le matin 8 heure jusqu' à onze.

BENOEMINGEN EN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 16den December 1861 No. 14.

Civiel-Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens ziekte, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewone deurwaarder bij den raad van justitie te Samarang, P. J. Neijhoff.
Eervol, uit hunne betrekking, de adsistenten bij de koffijkultuur D. Ples en A. H. Servatius.

BENOEMD:

Tot advocaat en procureur bij het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie, mr. L. J. H. Bouman.
Tot gewonen deurwaarder bij den raad van justitie te Samarang de 1ste klerk, tevens buitengewoon substituut-griffier bij dien raad, C. Rader.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie. E. D. Levijssohn Norman.
Ter beschikking van den directeur der kultures, de benoemde ambtenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië F. L. Wittendorff.
Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaren D. Ples en A. H. Servatius.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan C. H. W. Gregorovius, eener acte van toelating tot het uitoefenen der artsenijmengkundige praktijk te Soerabaija.

GOEDGEKEURD:

dat door den Directeur der Kultures.

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

IS GEPLAATST:

In de residentie Soerabaija, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter zijner beschikking D. F. W. Lucassen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Preanger Regentschappen, naar de residentie Rembang, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der derde klasse W. A. Keuchenius.
Uit de residentie Rembang, naar de residentie Preanger Regentschappnen, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der tweede klasse J. F. Hause.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 21sten Februarij 1861.

TELEGRAM.

Benoemd tot minister van kolonien het gepensioneerde lid in den raad van Nederlandsch-Indie, Jkhr. J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. brik *Banda Bathair*, gezagv. Sech Ambarak bin Ach. Daheman, de heer Hoedt.

— Omtrent den gezondheidstoestand van het nieuwe kampement voor het garnizoensbataillon den stad Batavia waren voor en na het betrekken zeer ongunstige berigten in omloop. Wij hebben een onderzoek daarnaar ingesteld en verheugen ons die volstrekt onwaar te kunnen noemen. Op de 800 man, die het bataillon sterk is, zijn ongeveer 60 zieken, waaronder verscheiden uit andere streken, die hier met huidziekte aankwamen, en bijna geen koortslijders. Van Januarij tot medio Februarij, dat het kampement betrokken is, zijn 2 inlandsche soldaten overleden, tegen 9 in de maand December, toen het bataillon nog te Mr. Cornelis was. Een gebrek, is er bij het kampement, nl. dat een eind wegs

onbegaanbaar is en de waterstaat, in weerwil van de herhaalde verzoeken daartoe door militaire en civiele autoriteit, tot nog toe in gebreke is gebleven, daaraan te voldoen.

(*J. B.*)

Na aan Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal te Buitenzorg een bezoek gebragt, en een uitstapje in de Preanger gemaakt te hebben is *Lord Elgin* in den ochtend van den 14den te Batavia teruggekeerd. Gisteren namiddag heeft hij zich aan boord van de *Ferooze* begeven, welke in den vroegen morgen van heden het anker geligt heeft, om den edelen Lord en zijn gevolg direct naar Suez over te brengen, vanwaar hij de reis naar Engeland per Overland-mail zal vervolgen. (*B. H.*)

NEDERLAND.

— Wij vernemen dat onlangs door den heer Mr. W. K. van der Breggen, namens den heer C. J. L. Portman te Parijs, bij het gemeentebestuur te Amsterdam is ingediend een plan, houdende uitbreiding der stad Amsterdam aan de zijde van het Y, waarbij laatstgenoemde concessie verzoekt tot verbinding der Ooster- en Westerdoksdijken door middel van een dijk, die eene lengte zou hebben van 1460 strekkende ellen, welke dijk reeds voor ongeveer de halve lengte door de stad is gemaakt, en waarvan de voltooijing aan de nieuw te verleenen concessie zou zijn verbonden.

In dezen bandijk zou, juist midden voor het tegenwoordige Damrak of het verlengde daarvan, een kapitale schutsluis worden gebouwd, geschikt tot doorlating van schepen van hetzelfde kaliber als nu in het Damrak en langs het open havenfront liggen. In het beschreven nieuwe terrein of de oppervlakte water zouden worden gegraven of gespaard eene *oostelijke* en eene *westelijke* hoofdgracht: de eerste uitgaande van het op de bestaande breedte met 260 ellen te verlengen Damrak, lang 550 ellen, tot aan de sluis uitkomende op den Binnenkant; de tweede, insgelijks uitgaande van het te verlengen Damrak, lang 450 en breed 40 ellen, beide van bekwame diepte. Deze beide hoofdgrachten kunnen, zoo eenmaal het kanaal van Holland op zijn smalst tot stand komt, met de beide dokken, de oostelijke met het ooster-, en de westelijke met het westerdok, in verbinding worden gebragt. Het daardoor aangewonnen en te verkrijgen terrein zou worden verdeeld in vier vakken, waarin elf blokken huizen, te zamen, bevattende 427 woon- en pakhuizen, kunnen worden gebouwd die in sierlijkheid en deugdelijkheid niets te wenschen zullen overlaten, terwijl de inwendige gemeenschap door breede straten met trottoirs zal worden onderhouden, in verband met vier sierlijke bruggen, met beweegbare openingen van dusdanige wijdte, om eventueel de grootste zeeschepen te kunnen doorlaten over de genoemde hoofdgrachten.

Het kapitaal, tot deze onderneming benoodigd, bedraagt circa acht millioen, welke som bij het verkrijgen der concessie reeds schijnt toegezegd te zijn. Onder de voordeelen, die, buiten en behalve de verfraaijing en allezins doeltreffende en nuttige uitbreiding der stad aan den IJkant, de stadskas bij de verwezenlijking van bovengenoemd plan zal genieten, worden opgesomd: 1°. Dat het onderhoud voor dokdijken geheel zal ophouden; 2°. dat ook de dijk langs de Haringpakkerij en de Teertuinen veel minder aan onderhoud zal kosten; 3°. dat de schutsluizen van den Singel en alle aan den Buitenkant gelegen schutsluizen geheel opgeheven kunnen worden; 4°. dat de baggerwerken ter uitdieping voor het open havenfront oneindig minder zullen kosten dan thans het geval is; 5°. dat de concessionaris zich verbindt al de noodige gebouwen en inrigtingen, thans grootendeels uit hout bestaande, kosteloos door steenen huizen te doen vervangen, terwijl tevens de inrigting voor de accijnsen veel doeltreffender kan worden. (*A. Ct.*)

— Dezer dagen zijn wij in de gelegenheid geweest een koperen instrument te bezigtigen, vervaardigd door de instrumentmakers C. H. Rep en zoon alhier. Dit instrument is genaamd *Trombone cilindre à rotation*, en onderscheidt zich daardoor van de gewone bazuin, dat het door den speler niet behoeft te worden verlengd; door middel van pistons die zich cylinderegewijze openen, wordt het verschil van klank verkregen. Dit instrument is in alle deelen zorgvuldig bewerkt. De beker is van eene bijzondere ligtheid, hetgeen bij een koper-blaasinstrument van zeer veel belang is. Wij waren in de gelegenheid te oordeelen over de volheid en zuiverheid van toon van dit Instrument dat in het bezit is van den heer H. Heuckeroth, Solo Trombonist van het Park- en Frascati-orkest.

— Men leest in den *Stoompost*: Het berigt in sommige dagbladen medegedeeld, dat tusschen de regering en de Rotterdamsche telegraafmaatschappij onderhandelingen zijn aangeknoopt tot overgave der lijnen dier maatschappij aan het rijk, is geheel bezijden de waarheid. Voor meer dan een jaar is door het rijk ongeveer 70 percent van het nominaal kapitaal aan de maatschappij geboden tot overname dier lijnen, hoewel de actien nog onlangs voor slechts 40 percent zijn verkocht. Dit aanbod is toen geweigerd door de maatschappij, en na dien tijd zijn geene onderhandelingen meer gevoerd, tot groot ongerief voor den handel, die nu voor ieder berigt naar Brouwershaven van Rotterdam *f* 1.20 moet betalen, en *f* 1,70 van ieder rijkstelegraafkantoor behalve Rotterdam, terwijl men slechts 50 cents zou geven, als het geheel rijkseigendom was.

— De heeren Glas, Elliot en C°. hebben onderhands aan den Minister van Kolonien aangeboden, om naar het leggen van den kabel van Singapoer naar Rangoon, met hunne schepen te trachten den telegraafkabel van Singapoer naar Batavia, die nu gebroken is, te herstellen. Het is niet bekend, dat door den Minister hieromtrent reeds een besluit is genomen.

Men schrijft aan de *Nieuwe Rott. Ct.* uit 's Gravenhage dd. 20 Dec. Dezer dagen is weder naar Elmina vertrokken de heer Nagtglas, gouverneur der Nederl. bezittingen ter kuste van Guinea, na eenigen tijd in het vaderland vertoefd te hebben. Deze hooge ambtenaar, die reeds in zijn bestuur zoo vele verbeteringen heeft tot stand gebragt, vertrekt naar zijn gouvernement met plannen tot verdere verbetering, die de strekking hebben, om deze oude Nederl. bezittingen, waar onze vlag steeds is blijven waaijen, voor het moederland meer vruchtbaar te maken. Hij wordt daarin door de regering krachtig ondersteund en mogt, voor hetgeen geschied is, reeds de onderscheiding van Z. M. ondervinden, die hem benoemd heeft tot ridder der orde van den Ned. Leeuw. De werving van vrijwilligers voor de Indische armee, wordt te Elmina met ijver voortgezet en gelukt volkomen door het beleid van den heer Nagtglas. Men merkt op, dat de Engelschen, die ons vroeger moeijelijkheden in die werving hebben in den weg gelegd, thans zelven daartoe zijn overgegaan op hunne eigene bezittingen in Afrika.

— De *N. R. C.* deelt het volgende extract uit een particulieren brief uit Mexico mede:

„In Mexico begint het er hoe langer hoe ongunstiger uit te zien. Degollado, de opperbevelhebber der liberale of constitutionnele strijdmagt, heeft na den handel bewogen te hebben eene *conducta* (een convooi geld, harde piasters en staven zilver) naar Tampico te zenden, en na ten zijnen behoeve de regten van circulatie en uitvoer, welke 8 pCt. bedragen, te hebben geheven, een list verzonnen, waarop Machivelli naijverig geweest zoude zijn. De conducta bedroeg 1,400,000 harde piasters. Wat doet Degollado? Hij stelt aan het hoofd der conducta een in behoorlijken vorm opgemaakt vrijgeleide ter hand, en geeft hem een escorte van 200 man, om de conducta tegen de roovers te beschermen. De conducta begeeft zich op weg en ter nauwernood heeft zij twee mijlen afgelegd, of een tegenbevel door Degollado zelf geteekend, doet haar den togt staken. Degollado verklaarde, dat hij behoefte aan geld had om de zaak der vrijheid te verdedigen en het geheele bedrag der conducta werd onmiddellijk onder hem en eenige zijner officieren verdeeld. Daar de eigenaars van het geld allen Europeanen zijn, zullen de gelden waarschijnlijk in het jaar 2000 gerembourseerd worden.

„Ziedaar een man, die een goed begrip heeft van financiele operatien. Hij vergenoegt zich niet met 100 pCt. of het geheel, hij wil 108 pCt. hebben. Hij noemt dit geen diefstal, maar een voorloopig uitstel van de afzending der conducta. Die lieden zijn zeer knap in het vinden van woorden om de zaken te vergoelijken."

— Bij de boekhandelaren van Hulst en van Dam, te Kampen, heeft laatstleden onder den titel *Neêrlands Hoogste Staatsbelang*, eene lezenswaardige brochure het licht gezien. De schrijver, die zich Alexander noemt, wijst daarin op de tegenwoordige tijdsomstandigheden, die naar zijne meening voor het vervolg een krachtig leger in het moederland en in de kolonien noodzakelijk maken. Zoowel om de weerbaarheid van het eerste te vergrooten als om het Nederlandsche element in het Indische leger te versterken, acht hij eene vereeniging van het leger hier te lande met dat in de kolonien tot één nationaal leger en eene wijziging van de Grondwet in dien zin dat de lotelingen ook zonder hunne toestemming naar de kolonien kunnen worden gezonden, hoogst wenschelijk. Hij treedt verder in bijzonderheden omtrent de wijze, waarop die vereeniging zou moeten plaats hebben en de gunstige gevolgen die zij zou na zich slepen. Kortom, het werkje is eene niet onbelangrijke bijdrage tot de beantwoording van deze in den laatsten tijd meermalen besproken vraag.

— Door den Minister van Marine is bepaald, dat voortaan op de aannemingslijsten der zeelieden en in de engagementscontracten van de mariniers door de maritieme autoriteiten vermeld zal worden, wanneer het blijken mogt dat binnen den tijd van een jaar de nieuw aangenomene mogt bevonden worden te lijden aan eenige ziekte, die uit haren aard bij het geneeskundig onderzoek moeijelijk of in het geheel niet konde ontdekt worden, b. v. vallende ziekte, zenuwachtige kortborstigheid, enz., waardoor hij voor de militaire dienst ongeschikt wordt geoordeeld; zoo gedurende den diensttijd van den persoon geene voldoende oorzaak van die ziekte gevonden wordt, zal aan den belanghebbende, die in bovengemeld geval verkeert, wegens zoodanige ziekte geen pensioen of onderstand ten laste van het rijk verstrekt worden.

— In den Vlissingschen gemeenteraad heeft de heer Ruysch eene klagt ingeleverd tegen aantijgingen, die een ondergeschikt ambtenaar zich heeft veroorloofd, door te zeggen, „dat de leden van den raad de burgerij verraden hadden en verkocht," omdat er was ontdekt, dat de gemeentekas jaarlijks op eene schandelijke wijze door het straffeloos ontduiken der belastingen op voorwerpen van verbruik werd benadeeld. De wachtmeester Bebelaar zal, volgens het besluit van den raad, ter verantwoording worden geroepen, en openlijk zijne aantijging moeten herroepen.

BELGIE.

— De heer Coomans heeft op nieuw op de afschaffing der reispassen aangehouden, of liever op de vervanging van dat document door een photographisch portret, waarop de diplomatieke agent of vertegenwoordiger *in dorso* zijne handteekening zal plaatsen. Uit de daarop gevolgde verklaring van den minister is gebleken, dat hij geloofde spoedig in de gelegenheid te zijn om de kamer een gemakkelijk, weinig kostbaar en duurzaam middel tot vervanging der reispassen voor te stellen.

FRANKRIJK.

— De aangekondigde brochure *keizer Frans Joseph en Europa* is in het licht verschenen. Men kan thans den naam des schrijvers noemen, die aan iederen bekend is; de brochure is geschreven door den heer Emile Pereire, terwijl de heer Duveyrier er ook de hand in heeft gehad en de proeven door den keizer zijn nagezien, hetgeen door de onbestemde verklaring van de *Patrie*, die aan deze brochure officiele afkomst ontzegt, niet wederlegd wordt. De brochure vangt volgenderwijze aan: Het denkbeeld om het Oostenrijksch-Italiaansche vraagstuk volgens den wensch van Europa, tot eene minnelijke schikking te brengen, heeft zoo algemeenen bijval en iederen dag meer ingang gevonden, dat men thans kan achten het geschikte oogenblik gekomen te zijn, om dit denkbeeld, dat zoowel in de lessen der geschiedenis als in het belang eener gezonde staatkunde zijne regtvaardiging vindt, aan een naauwgezet onderzoek te onderwerpen.

Het betreft hier de kwestie, dat Oostenrijk met betrekking tot Venetie het wijze besluit zal nemen, waartoe Napoleon 1 met betrekking tot Louisiana overging, toen hij begreep dat hij dit gewest niet langer tot voordeel van Frankrijk behouden kon, en besloot het in het jaar 1803 tegen eene schadeloosstelling van 80 millioen aan de Vereenigde Staten af te staan.

Later heeft de koning der Nederlanden een offer aan de rust van Europa gebragt door den afstand van Belgie.

De schrijver geeft hier aan keizer Frans Joseph den raad, om thans liever bij minnelijke schikking toe te geven, dan zich later daartoe door kracht van wapenen gedwongen te zien, zoo als reeds eenmaal het geval is geweest.

Hierop treedt de schrijver in een betoog, strekkende om duidelijk te maken wat Venetie op dit oogenblik voor Oostenrijk is, namelijk niets dan een gevaarlijke last; waaruit hij in een volgend hoofdstuk tot de conclusie komt, dat de afstand van dit grondgebied voor keizer Frans Jozef nooit zulk een pijnlijk gevoel kan zijn als hij bij den afstand van Lombardije moest gevoelen. Bovendien zou de opoffering niet zoo groot zijn, omdat het hier geene geërfde bezitting betreft, waarmede den jeugdigen monarch eene kroon, die reeds acht eeuwen oud is, van het hoofd zou worden gestooten.

En welk voordeel, vraagt de schrijver, meent Oostenrijk nu nog van Venetie te kunnen trekken? Niets. Immers Venetie telt 2,400,000 zielen, die gezamenlijk 70 millioen fr. aan belasting betalen. Doch de speciale schuld bedraagt 7 millioen. Wat blijft er dus, na aftrek der loopende kosten, over? Neemt daarbij in aanmerking, dat tot de bezetting van Venetie 150,000 man wordt gevorderd en dat Oostenrijk, alle omstandigheden in aanmerking genomen, juist door die bezetting, in tijd van nood ruim 100,000 man minder ter zijner beschikking heeft tot de dekking zijner overige grenzen. Oostenrijk zou dus niet alleen niets verliezen met Venetie eenvoudig af te staan, maar wat meer zegt, het zou zich een aanzienlijk montant besparen.

In een volgend hoofdstuk voegt de schrijver bij al het opgenoemde eene nieuwe drangreden, met te wijzen op de dringende eischen der naaste toekomst, waarbij hij op den voorgrond stelt, dat Europa nog nooit bedreigd is geworden door zulk een cataclysme als nu binnen vier maanden uit den stand der Italiaansche aangelegenheden noodwendig moet voortvloeijen. Voorts bespreekt hij de voorname rol, die het financiewezen tegenwoordig speelt en ontwikkelt de groote voordeelen, die voor de kapitalisten van alle natien in een vrijwilligen verkoop van Venetie aan Italie gelegen zijn, waartegen hij een donker tafereel ophangt van den toestand der Oostenrijksche financien. Hij beredeneert daarbij, onder anderen, dat wanneer Oostenrijk door zulke verstandige maatregelen als de verkoop van Venetie zijn crediet herwint, de koers der Oostenrijksche fondsen zoodanig zou rijzen, dat dit verschil voor Oostenrijk, Duitschland, Holland en Belgie eene waarde van 2 milliards zou bedragen. Na die redenering komt de schrijver tot het besluit: „De vrijmaking van Italie vindt overal sympathie, en het gezond verstand leert daarbij, dat een bedrag van 600 millioen, door de Italianen aan Oostenrijk door middel eener leening onder waarborg van alle mogendheden verstrekt, de onafhankelijkheid der Italianen en de grenzen van hun nieuw vaderland beter zou verzekeren, dan dit zou geschieden door alle mogelijke tractaten tusschen de beide tegenpartijen, hetzij met of zonder bepaling van schadeloosstelling en ten gevolge van een bloedigen strijd." Hierbij komt de schrijver eindelijk speciaal neder op de noodzakelijkheid eener herziening der tractaten van 1815.

„Wij hopen dus, alzoo besluit de schrijver zijn betoog, „dat zoodra ieder van de voordeelen van zulk eene transactie overtuigd zal zijn, in alle landen het algemeen gevoelen tot eene uitbarsting zal komen, waardoor de gouvernementen zich verpligt achten om elkander op dat punt te verstaan. Dan zal aan den oorlog in Italie, even als die in de Krim, een einde worden gemaakt door toepassing van de door de moderne beschaving erkende waarheid: de overwinning is niet voor de legers, maar voor de opinie weggelegd.

— Bij keizerlijk besluit van 11 December is mgr. Forcade, bisschop van Basseterre (Guadalupe) is benoemd tot bisschop van Nevers; de abt Magnin, superieur van het seminarium van Annecy, is benoemd tot bisschop van die stad; de abt Ravinet, vicaris generaal van Parijs, is benoemd tot bisschop van Troyes; de abt Christophe, pastoor der kapel van St. Denis is benoemd tot bisschop van Soissons.

— Sedert het begin van Dec. is te Parijs eene inschrijving geopend voor eene bedevaart, die tegen het aanstaande Paaschfeest naar het Heilige Land zal worden ondernomen. De kosten dezer reis bedragen: 1e klasse 1300 en 2e klasse 1100 francs.

— De heer Larenciere le Nourry, bevelhebber van ons eskader in Syrie, is hier aangekomen, ten gevolge eener terugroeping onzer regering. Men gelooft, dat hij zal worden vervangen en verzekert dat deze vlootvoogd geene zeer gunstige berigten heeft medegebragt nopens de eendragt in den boezem der internationale commissie, terwijl ook de verhouding tusschen den kapitein Le Nourry en Fuad Pacha veel te wenschen moet overlaten. Intusschen kan men mededeelen, dat onze regering er niet aan denkt hare troepen langer dan die der overige mogendheden in Syrie te doen blijven; zoodra dus de vreemde troepen naar Europa terug trekken, zal hetzelfde met onze soldaten geschieden, doch niet dan nadat onze regering openlijk zal hebben verklaard, dat zij zich in geenen deele verantwoordelijk stelt voor de gevolgen, die daaruit kunnen voortvloeijen.

— De maarschalk Randon heeft den generaal Montauban het bevel gezonden, dat men de meest krachtige maatregelen moest nemen, om de monumenten in China zooveel mogelijk te eerbiedigen. Men herinnert zich, dat de beroemde porseleinen toren vroeger door eenige Engelsche matrozen, die beschonken waren, geheel is vernield.

— De eigenhandige brief van keizer Napoleon aan den koning van Napels, waarvan sedert 12. Dec. wordt gesproken, is niet nieuw. Dit stuk is reeds den 8 Dec. met het fregat *Fontenoy* tegelijk met nieuwe bevelen aan den vice-admiraal Lebarbier de Tinan verzonden, gelijk reeds voor eenige dagen werd gemeld. Intusschen blijkt het gerucht onjuist te wezen volgens hetwelk de heeren Carilla, minister van buitenl. zaken van koning Frans II, en Canofari, Napelsch gezant alhier, de belofte der Fransche regering zouden hebben ontvangen, dat het eskader Gaëta niet zal verlaten. Men verzekert integendeel, dat de heer Thouvenel dezer dagen aan laatstgenoemden diplomaat heeft verklaard, dat hij den heer Carilla heeft moeten aanraden den koning tot vertrek te bewegen, omdat zijne verdediging nutteloos is en de Fransche interventie in de Napelsche kwestie eenmaal moet ophouden.

— Men verzekert, dat de heer Proudhon, die wegens een zijner werken tot eene vrij zware straf is veroordeeld en naar Belgie de wijk heeft genomen, van den keizer kwijtschelding van straf zal erlangen. Men verwacht, dat binnen weinige dagen het besluit in den *Moniteur* zal worden opgenomen.

— Charles Jud, die beschuldigd was wegens den moordaanslag gepleegd op den Russischen geneesheer Heppi, dien men nabij Belfort op den spoorweg vond liggen, is dezer dagen gearresteerd. Hij was in het bezit van 13 Russische bankbiljetten, Fransche en Russische muntpapieren, die aan Dr. Heppi hebben behoord, enz. Hij werd naar het huis van detentie te Ferrette overgebragt en is des nachts na een hevig gevecht met zijne wachters ontsnapt. Hij is een deserteur van het 3de escadron van den trein en was reeds veroordeeld tot 20 jaren dwangarbeid.

— De Sardinische overheden te Napels maken toebereidselen voor de verkiezing van afgevaardigden, door welke de Napolitanen in het Italiaansche parlement zullen worden vertegenwoordigd. Den 6den dezer is er in het officiele dagblad eene tabel afgekondigd, aantoonende dat de Napelsche gewesten met eene gezamenlijke bevolking van 7,177,522 zielen 144 afgevaardigden zullen hebben te kiezen, vermits in de Sardinische kieswet is bepaald, dat ieder 50,000 tal ingezetenen éénen vertegenwoordiger in het Italiaansche parlement zal hebben. Verder zijn er commissien benoemd en zamengeroepen om een ontwerp van de verdeeling des lands in kiesdistricten te maken.

ITALIE.

De *Pungolo* van Napels bevat eenen brief van eenen persoon, die uit Gaëta schrijft. Wij ontleenen uit dat schrijven de volgende passages:

De ziekte van den koning is een sprookje, ten minste zooals de Italiaansche bladen daarvan spreken. De laatste uitval gaf aanleiding tot eene zonderlinge omstandigheid. Frans II, die bij de angsten van de belegering allerlei ontberingen heeft te verduren, gaf, na eenen uitval uit het fort te hebben gelast, bepaald bevel om achter de uittrekkende troepen de poorten te sluiten, ten einde hen den terugkeer in de vesting te beletten, om aldus met een kleiner getal manschappen minder te lijden te hebben van de schaarschheid van levensmiddelen en aldus den tegenstand langer te kunnen volhouden. Dit bevel werd echter later ingetrokken. Het gevolg daarvan is, dat niet een soldaat meer buiten de wallen is te krijgen, en de vreemdelingen zijn op dat punt nog hardnekkiger dan de anderen. Onze toestand wordt uitermate ellendig. De levensmiddelen zijn tot eenen fabuleuzen prijs gestegen en de zooveel besproken protektie van de Fransche zeemagt bestaat eenvoudig in met geduld aftewachten, tot dat Frans II zijn verlangen zal te kennen geven, om te vertrekken en hem alsdan de middelen tot vertrek aantebieden. Het brood dat wij krijgen is niet veel en daarbij slecht, koren ziet niemand dan aan het hof; geen moed om met geduld al deze hardheden te dragen, geene hoop of illusie meer op verbetering. Ons bestaan is daarom zeer pijnlijk en er wordt eenen stilzwijgenden doch hevigen strijd gevoerd, om te voorkomen dat deze onhoudbare toestand niet tot onbepaald worde verlengd. De Bourbon schijnt zich echter nog altijd illusien te scheppen en velen volgen daarin zijn voorbeeld. Een van de meest bloeddorstige aanhangers van Frans II, ontving gisteren uit den mond van den koning de verzekering, dat de Europesche mogendheden te hulp zouden komen. „Het is bijna de jaardag," zoo zeide de koning tot den persoon in kwestie," op welke de neef van Bonaparte de revolutie onderdrukte en Frankrijk aan het keizerrijk ketende, en ik hoop dat hij, getrouw aan zijne opinien, het evenwigt van Europa zal herstellen en een elk zijn eigendom zal teruggeven. Mijn vader overwon de revolutien verscheidene malen; het schavot wist daaraan voor hem een einde te maken. De tijden zijn niet veranderd en ik blijf steeds in de Voorzienigheid mijn vertrouwen stellen." Dit alles werd gesproken voor een openstaand venster, wat uitzigt gaf op de zee, en voor de echtheid van wat gesproken werd sta ik u borg.

PORTUGAL.

— Te Lissabon is eene cirkulaire verschenen ten gunste der b ginselen van de Iberische partij — de inlijving van Portugal bij Spanje. Deze brochure moet zoo men zegt in Parijs zijn gedrukt, doch is klaarblijkelijk in Lissabon gesteld; het vertegenwoordigt de denkbeelden van eene nog al invloed hebbende partij. De daarin aangekleefd wordende politiek is geheel Fransch en geheel in tegenstelling met Engelsche denkbeelden. Het groote ligchaam der Portugezen is bepaald tegen de Spaansche regering in Portugal gestemd, en werden de twee natien aan zich zelven overgelaten dan behoeft men er niet aan te twijfelen dat de krachten van Portugal, op zich zelven genomen, voldoende zijn om hunne buren buiten de deur te houden. Sedert de geschiedenis van de *Charles en Georges* is de invloed van Engeland in Portugal toegenomen en het wordt tijd om deze natie te doen gelooven dat Engeland prestige of magt genoeg heeft, om haar in tijd van nood te beschermen, waartoe Engeland in geval van eene breuk met Spanje trouwens verpligt zou zijn.

DE FRANSCHEN IN CHINA.

De voordeeien welke de Franschen hebben verkregen met deel te nemen aan de Chinesche expeditie zijn van niet minder belang als door de Engelschen zijn bedongen, zij mogen in al de nieuw geopende havens komen, zij kunnen ambassadeurs naar Peking zenden, het land in alle rigtingen doorkruisen, handelshuizen oprigten in de talrijke steden. Daar echter al die voordeelen in de oogen van eenen Franschman niet dezelfde waarde hebben als in die van eenen Engelschman, er bestaan toch in geheel China op het oogenblik niet meer dan twee Fransche handelshuizen, hebben zij iets zeer speciaals voor hen zelven gevraagd. Dit bijzondere bestaat zoo het schijnt in drie punten, welke misschien nog niet zoo onbelangrijk zijn als zij oppervlakkig beschouwd wel schijnen, zij vragen namelijk: geld, slaven en invoering van de Roomsch Catholijke Godsdienst. Dat zij geld vragen is zeer duidelijk. Zestig millioen franken is eene som welke zoo nagenoeg gelijk zal staan met wat hen de expeditie heeft gekost; en bovendien komt hen die som wel toe voor de krachtige bescherming welke zij de keizerlijke stad Shanghai hebben bewezen — deze stad heeft niets gemeens met de Europesche nederzetting van dien naam — toen die plaats werd aangevallen door het leger van den koning van Nangking. De „emigratie van koelies," zooals dat wordt genoemd, is vreezen wij eene minder onschuldige zaak. De emigratie van koelies met Fransche schepen is eene overbekende zaak, die van de *Charles en Georges* ligt nog versch in het geheugen. Wij Engelschen mogen op dezen weg geen winstbejag beöogen. De bepalingen van onze passagierswet beletten ons eenen zoodanigen handel te drijven, tenzij die plaats hebbe onder voorwaarden, welke niet bestaanbaar zijn met de tegenwoordige gewoonten van dezen handel; en niettegenstaande dat, twijfelen wij toch nog of de bijzondere bepalingen van de genoemde wet wel geheel aan het beöogde doel beantwoorden; het zou dan ook wenschelijk zijn om daarin eenige meer bepaalde artikelen optenemen om een stelsel van slavenhandel tegentewerken, hetwelk onder het mom van een emigratietransport is aangenomen. Voor zoover dus wat het geld en de emigratie betreft. Frankrijk, na op zich te hebben genomen om China eenen uitweg te geven voor zijne overvloedige bevolking, stelt zich bij de derde speciale bepaling ten doel om zijne te groote hoeveelheid van geestelijke instellingen naar China over te brengen. Een groot gedeelte der kerkelijke instellingen in Frankrijk maakt het Napoleon benauwd genoeg. Toen Louis Philippe Algiers veroverde om een veld te openen voor zijn naar roem dorstend leger, zoo ook opent zijn opvolger in China eenen nieuwen weg voor de ondernemende geesten der kerk die, te huis blijvende, hem wel eens moeijelijkheden zouden kunnen berokkenen. Heeft Napoleon den Paus eenige vierkante mijlen van zijn wereldlijk gebied afgenomen, met keizerlijke edelmoedigheid geeft hij hem *en retour* een geestelijk beheer over een derde gedeelte van het menschelijke geslacht. Het besluit is reeds genomen zijn dat koelies uit China mogen emigreren en reeds zijn de gewijde gezangen in de Cathedraal te Peking gekoord. De Cathedraal van Peking is een nieuw tooneel gevoegd bij de deelen van dit Chinesche drama. Dat een zoodanig gebouw te Peking bestaat verraste ons wel eenigzints. Wij zijn verlangend om te weten tot welk doel die kerk vroeger heeft gediend, — of het een tempel is geweest van de vijf honderd goden, of een ijamun van eenigen staatsbeambte, dan wel iets anders. Hoedanig ook, het kan niet onbelangrijk zijn om nategaan wat al tot dat gebouw behoort en welk gedeelte van Peking daardoor wordt ingenomen. Eenige van deze tempels en ijamuns hebben zulke groote omwalde tuinen, dat eene zich daar binnen bevindende massa menschen zeer goed het hoofd kan bieden aan eenen mogelijken aanval van buiten. De Roomschcatholijken beweeren dat de cathedraal van Peking hen wettig toekomt als zijnde het primitief een Roomsch kerkgebouw geweest. Op zijn minst genomen moet het honderd en vijftig jaar zijn geleden dat het gebouw voor eene christenkerk werd gebezigd, voor een Chineesch gebouw is dit dan al zeer oud. Deze overweging is echter van minder belang te achten wanneer wij in aanmerking nemen dat alle kerken, begraafplaatsen, ens., welke vroeger de Christenen hebben toebehoord, door het geheele keizerrijk zullen worden hersteld. Dit nu is een niet minder groot punt van overeenkomst. De uitgebreidheid van eenen zoodanigen eisch kan naauwelijks met eenige mogelijkheid worden nagegaan. Wat zouden de schotten wel zeggen wanneer hen een in denzelfden geest opgesteld trakktaat werd opgedrongen door eenen Roomschen overweldiger. Op zijn minst genomen zou in dat geval de bepaling van toepassing zijn op een derde gedeelte van Schotland. De Christenen hebben echter na verloop van tijd nog meer te eischen van China. Het is nu dertien eeuwen geleden dat het Christendom in dat afgelegen land bloeide en de monniken de zijdewormen naar Konstantinopel overbragten, waardoor aan Europa eenen nieuwen en winstgevenden tak van handel werd gegeven. Eveneens is het nu drie eeuwen geleden dat Matteo Ricci, die bekwaam staatkundige en geleerde jesuit, aan het hof van China eene stelling verkreeg, meer in het belang van zijne orde dan in die der Christenheid. Hij, evenmin als zijne opvolgers, hebben eene gelegenheid die hen dienstig kon zijn laten ontsnappen. In Nangking en Soochow en in de meeste groote steden van het keizerrijk vinden wij de bewijzen dat hij daar heeft vertoefd. Ricci legde zich bijzonder toe om rijke lieden te bekeeren en niettegenstaande een beroemd bisschop van zijne kerk, op zijne-gewoonte-zinspelende-van-voedsel te geven aan de afgodendienst na het kruis te hebben geplaatst op een der Pagan-altaren, verzekert dat Ricci een getrouw dienaar van den duivel was, daar hij verre van dien te bestrijden, niet alleen de Chinezen maar zelfs de Christenen onder het juk van den duivel wist te brengen, toch maakte Ricci bekeerlingen. Nog meer, Ricci wist bekeerlingen te maken, die voldingende bewijzen van hunne opregtheid gaven. Paul en zijne dochter doopten op Candida, waar eene talrijke bevolking was; wij lezen in *Du Halde* dat de dochter alleen in verschillende provincien 39 kerken bouwde. De herinnering aan deze edelmoedige menschen is nog niet geheel verloren, daar zij thans nog te Shanghai als een Pagan god en godin worden vereerd. Het is echter eene groote vraag of deze 39 kerken of de plaatsen waar zij hebben gestaan nog kunnen worden teruggevonden. Het schijnt eene eenvoudige zaak te zijn, dat de roomschcatholijken in China hunne kerken, begraafplaatsen, enz. terugkrijgen, doch het zou wel eens kunnen gebeuren dat de Chinezen een beginsel hebben aangenomen, hetwelk zij zoover kunnen rekken als thans nog niet wordt voorzien. De hulpmiddelen die daarentegen de Jesuiten zoo bekend als opvoeders der jeugd, zoo beroemd als oudheidkenners, ten dienste staan zijn onberekenbaar. Wanneer het waar is dat de keizer der Franschen van het plan zwanger gaat om ook de geestelijke oppermagt van den Paus niet meer te erkennen, dan biedt China voor den Paus een veld aan om met een schrikbarend éclat daar eene nieuwe geestelijke regering te beginnen. Bij den titel van opperhoofd der kerk kan hij dan nog voegen die van verdediger van het geloof in China, patroon en beschermer van de kerk in China. Met eene goed georganiseerde nederzetting van zendelingen, kan Napoleon III China een niet te verwerpen mededinger doen worden van den grooten Lama van Thibet. Napoleon heeft eenig voordeel boven den Lama en nog meer boven den Paus. Met de hem door China verleende concessien ten behoeve der christenen heeft Napoleon veel voor op den grooten Lama van Thibet; door zijne magt als keizer heeft hij de middelen in handen om te beletten dat zijne zendelingen onderling in geschil komen, zooals het het geval was met de Jesuiten, de Franciscanen en de Dominicanen. Over het algemeen genomen doet het ons genoegen te zien dat de Franschen zich in dezen oorlog zoo geheel hebben doen leiden door hun medelijdend en godsdienstig gevoel. Niets is prijzenswaardiger dan eene begeerte om de overbevolkte kusten van China van eene noodelooze bevolking te verlossen, en om de roomschcatholijke godsdienst in China intevoeren. Enkel wagen wij het de hoop uittedrukken dat onze wapenbroeders in de uitoefening van dat goede werk zich niet te ver door eenen ongepasten ijver laten vervoeren.. In eens te veel Chinezen wegtevoeren heeft dikwijls een publiek schandaal veroorzaakt, en wat nog erger is de overblijvende bevolking wordt afgeschrikt om ook op hunne beurt te emigreren. Eene te groote inbezitneming van land voor het bouwen van kerken en andere christelijke instellingen in China kan mede kwade gevolgen hebben. Ripa zegt, dat in zijne dagen de zendelingen zoo weinig bekeerlingen maakten om reden zij zich te kostbaar kleedden, met groote pracht leefden, en omdat niet een van hen zich de volkstaal genoegzaam had meester gemaakt, zoodat zij zich niet verstaanbaar konden uitdrukken voor de massa der bevolking. Wij zijn echter verzekerd dat de vrome kruisvaarders van den tegenwoordigen tijd eenen geheel anderen weg zullen inslaan. Dat zij echter niet te veel land in eens nemen, ten minste in het begin niet. En daarmede wenschen wij onze bondgenooten Gods zegen toe met het door hen verkregene, hen alleen biddende dat zij er een zoodanig gebruik van maken dat niet op nieuw een Chinesche oorlog uitbreke.

(*Times*).

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Febr. 21	Ned. Ind.	Banda Balhair.	S. A. b. A. Daheman.		Batavia.		geen	Soerabaya.	Gezagvoerder.
〃 —	〃 〃	Fathool Nassar.	S. A. Asegaf.		Grissee.		〃	〃	〃
〃 —	Nederland.	Johanna.	A. Tholen.		Batavia.		〃	〃	De Vos.
〃 —	〃	Hoeker schip Charles.	Kamaralie.		Panaroekan.		〃	〃	Anemaet & Co.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Vier Gebroeders.	Bonk.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
〃	Watergeus.	H. R. Giezen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
〃	Kaap Hoorn.	L. J. Dik.	〃	〃 〃 〃 〃 〃
〃	Wilhelmina.	Ihnin.	In reparatie.	〃 〃 〃 〃 〃
〃	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
〃	Admiraal de Ruiter.	Stapert.	Nederland.	〃 〃 〃
Britsche	J. D. Marshall.	W. Craigir.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Anna & Elize.	Jaski.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Zweedsche	Avik.	Ahlborg.	Finland.	〃 〃 〃 〃
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kessal.	Rotterdam.	Mathieu Ebbs Roys & Co.
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel	In reparatie.	〃 〃 〃 〃 〃
Hamburgsche	Amazone.	Riese.	Rotterdam.	〃 〃 〃 〃 〃
Nederlandsche	Wilh. Cox.	Reisiger.	Onbepaald.	〃 〃 〃 〃 〃
〃	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	〃	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Maria Adolphina.	Bloom.	Amsterdam.	〃 〃 〃 〃
〃	Maria Agnes.	van Deursem.	Amsterdam.	〃 〃 〃 〃
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	Hill Broekman & Co.
Engelsche	Spartan.	A. Griffen.	China.	〃 〃 〃
Zweedsche	Catharina.	Olssen.	Onbepaald.	Mc Lennan & Co.
Nederlandsche	Calijpso.	Poolman.	Amstrdam.	〃 〃 〃 〃
〃	Zephir.	N. J. de Vries.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
〃	Johanna.	A. Tholen.	In reparatie.	Adam & Co.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16½.—
KOFFIJ ƒ 34½.—
RIJST (CARGA) ƒ 140.—
ID. (WITTE) ƒ 190.—
ARAK ƒ 50.—
WISSELKOERS 102 %.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 24sten Februarij 1861.
's Morgens te half negen ure.

Ds. VAN STEEDEN.

Bevestiging van een' Diaken.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag 24sten Februarij 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.